

Sommen - SE644727-145497

Kartinformation om detta objekt gick inte att hitta
Map information for the requested object could not be found
Pas des données cartographiques pour l'objet demandé
Kortaupplýsingum fyrir umbeðin hlut fannst ekki

		Län	Östergötland - 05
Vattenkategori	Sjö		Jönköping - 06
Typ	Vattenförekomst under förändring		Boxholm - 0560
Distrikt	4. Södra Östersjön - SE4	Kommuner	Kinda - 0513
Huvudavrinningsområde	Motala ström - SE67000		Tranås - 0687
		Yta (km²)	Ydre - 0512
			92,6
Mer information http://viss.lansstyrelsen.se/Waters.aspx?waterEUID=SE644727-145497			

Länk till preliminära vattenförekomster

Den här vattenförekomsten eller övriga vattnet kommer att förändras till nedanstående vattenförekomster eller övriga vatten.

Sommen-Östra - WA91421945
 Sommen-Västra - WA68009474

Förvaltningscykel 2 (2010 - 2016)
 Förvaltningscykel 2 (2010 - 2016)

Allmän beskrivning

Sommen ingår i Svartåns vattensystem och är belägen öster om Tranås tätort, på gränsen till Östergötlands län. Höjden över havet är 145,6 - 146,1 m. Sommen är en stor oligotrof sprickdalssjö med en areal på 131,9 km² och ett största djup på 53 m. Sjön är starkt flikig och har klart vatten samt ett stort antal öar och holmar. Stränderna är mestadels minerogena med en i allmänhet mycket sparsam övervattensvegetation. Sjön omges till största delen av barrskog, men även lövskog och odlingsmark förekommer. Tillrinningsområdet är 1651 km² stort och består mestadels av skogsmark med en mindre andel myr- och odlingsmark. Vandringshinder förekommer uppströms i Svartån. Sjön är ytvattentäkt för Tranås kommun.

Sjön har en mycket hög biologisk funktion och innehar höga raritetsvärden. Bland häckande sjöberoende fåglar märks bl a fiskgjuse, strandskata, storlom, småskrake, lärkfalk samt häger (koloni). Utter förekommer i området. Höstlänke, vattenstakra, kalmus, blomvass, brunstarr, klubbstarr, krusnate, slamkrypa, vattenskräppa och korsandmat växer i och vid sjön. Makroalgen *Nostoc pruniformis* förekommer i sjön. Förekommande fiskarter är ål, sjölevande öring, röding, sik, siklöja, nors, gädda, elritsa, mört, lake, abborre, sutare, gös, vimma, braxen, sarv, bergsimpa, gers, småspigg och benlöja. I bottenfaunan återfinns glacialrelikten *Pallasea quadrispinosa* samt kräftdjuren *Monoporeia affinis* och *Limnocalanus macrurus*.

Den biologiska mångformigheten får anses som hög, främst beroende på den extremt artrika fiskfaunan, den stora sjöytan, ett betydande hypolimnion, det höga flikighetstalet samt den mångformiga strand- och vattenvegetationen.

Sjön utgör ett forskningsobjekt m a p röding, men saknar betydelse för undervisning. Sommen kan anses vara ett framstående exempel på en oligotrof sprickdalssjö.

Sjön utpekas som nationellt särskilt värdefullt vatten (Natur och Fiske)(2006). Sommen bedöms ha ett högt naturvärde.

Miljökvalitetsnorm

Ekologisk status

Version: Beslutad

Kvalitetskrav

 God ekologisk status

När den ekologiska statusen har klassificerats till god, måttlig, otillfredsställande eller dålig i en ytvattenförekomst, ska miljökvalitetsnormen för ytvattenförekomsten fastställas till god ekologisk status om inga undantag har föreskrivits (3 kap 2 § NFS 2008:1).

Referenser

Miljökvalitetsnormer för yt- och grundvattenförekomster i Södra Östersjöns vattendistrikt [↗](#)

Kemisk ytvattenstatus

Kvalitetskrav

 God kemisk ytvattenstatus

När den kemiska ytvattenstatusen har klassificerats till god eller uppnår ej god i en ytvattenförekomst ska miljökvalitetsnormen fastställas till god kemisk ytvattenstatus om inga undantag fastställts (4 kap 2 § vattenförvaltningsförordningen).

Undantag - Tidsfrister

Fluoranten

2021

 Motiveringstexten kan uppdateras av ansvarig länsstyrelse eller vattenmyndighet

Miljökvalitetsnormen för detta ämne överskrider i denna ytvattenförekomst. Även om åtgärder genomförs är bedömningen att det kommer att ta tid att uppnå miljökvalitetsnormerna med hänsyn till de föroreningar som finns och att det är först 2021 som man kan förvänta sig att God kemisk ytvattenstatus kan uppnås. Vattenförekomsten omfattas därför av ett undantag i form av tidsfrist till 2021 från miljökvalitetsnormen god kemisk ytvattenstatus. Motivet är att det i dagsläget är tekniskt omöjligt att genomföra åtgärder som minskar koncentrationerna av de förorenande ämnena i vattenförekomsten till 2015

Kadmium och kadmiumföreningar

2021

⚠Motiveringstexten kan uppdateras av ansvarig länsstyrelse eller vattenmyndighet

Miljökvalitetsnormen för detta ämne överskrider i denna ytvattenförekomst. Även om åtgärder genomförs är bedömningen att det kommer att ta tid att uppnå miljökvalitetsnormerna med hänsyn till de föroreningar som finns och att det är först 2021 som man kan förvänta sig att God kemisk ytvattenstatus kan uppnås. Vattenförekomsten omfattas därför av ett undantag i form av tidsfrist till 2021 från miljökvalitetsnormen god kemisk ytvattenstatus. Motivet är att det i dagsläget är tekniskt omöjligt att genomföra åtgärder som minskar koncentrationerna av de förorenande ämnena i vattenförekomsten till 2015

Referenser

Miljökvalitetsnormer för yt- och grundvattenförekomster i Södra Östersjöns vattendistrikt

Skyddade områden

Område	Kvalitetskrav	Områdestyp	EUID
Sommen	Krav enligt dricksvattenföreskrifterna	Dricksvattenförsörjning, Artikel 7	SEA7SE644727-145497
Sommens badplats	Tillfredställande badvattenkvalitet	Badvatten	SE0910687000000862
Sommen	Miljökvalitetsnormer enligt fisk- och musselvattenförordningen	Fiskvatten	SEF11012
Hättebaden	Tillfredställande badvattenkvalitet	Badvatten	SE0910687000000861

Statusklassning

	Klassificering
Status ?	
- Ekologisk status	 God
- Tillkomst/härkomst	 Naturlig
- Kemisk status	 Uppnår ej god

Ekologisk status - Biologiska kvalitetsfaktorer ?

Växtplankton	 God
Näringsämnespåverkan växtplankton	
Klorofyll a	
Planktonτροφiskt index (PTI)	
Totalbiomassa	 Hög
Artantal för växtplankton	 God
Påväxt-kiselalger	
ACID - Surhetsindex för vattendrag och sjöar	
IPS-index för Kiselalger	
Bottenfauna	 Hög
ASPT	
BQI	 Hög
MILA	
Makrofyter	
Fisk	 God
Fisk i sjöar (EQR8)	
Fisk i sjöar AindexW5	
Fisk i sjöar (EindexW3)	

Ekologisk status - Fysikalisk-Kemiska kvalitetsfaktorer ?

Näringsämnen	 God
Ljusförhållanden	 Hög
Syrgasförhållanden	 Hög
Försurning	
Särskilda förorenande ämnen	 Måttlig
Koppar	
Zink	

Ekologisk status - Hydromorfologiska kvalitetsfaktorer ?

Konnektivitet i sjöar

- Längsgående konnektivitet i sjöar
- Konnektivitet till närområde och svämplan kring sjöar

Hydrologisk regim i sjöar

- Vattenståndsvariation i sjöar
- Avvikelse i vinter- eller sommarvattenstånd
- Vattenståndets förändringstakt i sjöar

Morfologiskt tillstånd i sjöar

- Förändring av sjöars planform
- Bottensubstrat i sjöar
- Strukturer på det grunda vattenområdet i sjöar
- Närområdet runt sjöar
- Svämplanets strukturer och funktion runt sjöar

Kemisk status ?

Klassning av prioriterade ämnen och andra ämnen av betydelse

Prioriterade ämnen

Kadmium och kadmiumföreningar	Uppnår ej god
Kvikksilver och kvikksilverföreningar	God
Fluoranten	Uppnår ej god

Miljöproblem och påverkanskällor

Påverkanskällor ?

Klassificering

- Punktkällor - reningsverk
- Punktkällor - Bräddning
- Punktkällor - IED-industri
- Punktkällor - Inte IED-industri
- Punktkällor - Förorenade områden
- Punktkällor - Deponier
- Punktkällor - Lakvatten från gruvdrift
- Punktkällor - Vattenbruk
- Punktkällor - Andra signifikanta punktkällor
- Diffusa källor - Urban markanvändning
- Diffusa källor - Jordbruk
- Diffusa källor - Skogsbruk
- Diffusa källor - Transport och infrastruktur
- Diffusa källor - Förorenad mark/gammal industrimark
- Diffusa källor - Enskilda avlopp
- Diffusa källor - Atmosfärisk deposition
- Diffusa källor - Materialtäkt
- Diffusa källor - Vattenbruk
- Diffusa källor - Andra relevanta
- Vattenuttag eller vattenavledning - för jordbruk

Vattenuttag eller vattenavledning för dricksvatten

Vattenuttag eller vattenavledning - för industri

Vattenuttag eller vattenavledning - för kylvatten

Vattenuttag eller vattenavledning - för vattenbruk

Vattenuttag eller vattenavledning - för vattenkraft

Vattenuttag eller vattenavledning - annat

Förändring av konnektivitet genom dammar,
barriärer och slussar - för vattenkraft

Förändring av konnektivitet genom dammar,
barriärer och slussar - för dricksvatten

Förändring av konnektivitet genom dammar,
barriärer och slussar - för översvämningsskydd

Förändring av konnektivitet genom dammar,
barriärer och slussar - för bevattning

Förändring av konnektivitet genom dammar,
barriärer och slussar - för turism och rekreation

Förändring av konnektivitet genom dammar,
barriärer och slussar - för industrin

Förändring av konnektivitet genom dammar,
barriärer och slussar - för sjöfart

Förändring av konnektivitet genom dammar,
barriärer och slussar– Annat

Förändring av konnektivitet genom dammar,
barriärer och slussar - okända eller föråldrade

Förändring av hydrologisk regim - jordbruk

Förändring av hydrologisk regim – Sjöfart

Förändring av hydrologisk regim - vattenkraft

Förändring av hydrologisk regim - offentlig
vattenförsörjning

Förändring av hydrologisk regim - fiske och
vattenbruk

Förändring av hydrologisk regim - annat

Fysisk förlust av hela eller delar av
vattenförekomster

Förändring av morfologiskt tillstånd - för
översvämningsskydd

Förändring av morfologiskt tillstånd - för jordbruket

Förändring av morfologiskt tillstånd - för sjöfart

Förändring av morfologiskt tillstånd - annat

Förändring av morfologiskt tillstånd - okända eller
föråldrade

Andra hydromorfologiska förändringar

Introducerade sjukdomar eller arter

Exploatering eller borttagande av djur eller växter

Nedskräpning, olaglig avfallsdumpning

Annan signifikant påverkan

Okänd signifikant påverkan

Historisk förorening

Åtgärdsbehov

Åtgärdsbehov är en kvantifiering av den åtgärds mängd som behövs för att nå miljö kvalitetsnormerna i en eller flera vattenförekomster. Behoven som identifierats är inte bindande men ger en indikation på hur många åtgärder som behöver genomföras samt hur de kan fördelas mellan olika

vattenförekomster.

I vattenförvaltningscykel 3 (2021-2027) har åtgärdsbehov endast kvantifierats för miljökonsekvenstypen övergödning. För sjöar och vattendrag beskrivs behovet utifrån reduktion av fosfor medan det för kustvatten beskrivs utifrån reduktion av både fosfor och kväve. Via nedanstående länkar återfinns metodrapport samt aktuella åtgärdsbehov avseende fosfor och kväve. Observera att åtgärdsbehoven bygger på en nationell beräkning och att undersökningar som grundar sig på mer lokal kunskap kan ge bättre skattningar av behoven.

Åtgärdsbehov per vattenförekomst

Metodrapport

Observera att åtgärdsbehoven i regel inte uppdateras efter det att åtgärdsprogram och förvaltningsplaner beslutats. Undantag kan dock förekomma, se därför till att alltid utgå från den senaste versionen från VISS.

Åtgärder

Här presenteras de föreslagna och genomförda åtgärderna för vattenförekomsten.

Juridiskt bindande åtgärder i Vattenmyndigheternas åtgärdsprogram

Vattenmyndigheternas åtgärdsprogram innehåller de åtgärder som myndigheter och kommuner behöver genomföra för att miljökvalitetsnormerna ska följas. Åtgärdsprogrammen för respektive vattendistrikt hittar du på www.vattenmyndigheterna.se.

Åtgärderna i åtgärdsprogrammet är administrativa åtgärder som är juridiskt bindande. Dessa syftar till att bana väg för de åtgärder som genomförs direkt i vattenmiljöerna för att förbättra vattnets ekologiska och kemiska status.

Möjliga, planerade, pågående och genomförda åtgärder för bättre vattenkvalitet

Nedan visas genomförda och planerade åtgärder samt föreslagna åtgärder som kan behöva genomföras för att uppnå bättre vattenkvalitet. Åtgärderna är inte juridiskt bindande, utan en del i den långsiktiga planeringen för bättre vatten. Det kan finnas ytterligare åtgärder som av olika anledningar ännu inte blivit registrerade. Vattenmyndigheterna välkomnar synpunkter och konkreta förbättringsförslag på föreslagna åtgärder.

Möjliga åtgärder i Förvaltningscykel 2 (1 st)

Förslag på åtgärder som är möjliga att genomföra eller skulle behöva genomföras för att nå god vattenstatus.

Åtgärd	Åtgärdskategori	Åtgärdsplats	Effekter	Storlek	Tidsspann	Totalkostnad	Flaggor
VA-plan - Boxholms kommun	Åtgärdsutredning - övervakningsbehov	Boxholm		1 st	2010 - 2012	470 000 kr	

Miljöövervakning

Övervakningsstation	Program	Undersökning	Programspecifikt ID	Programspecifikt namn
Sommen	SRK, Motala Ströms Vattenvårdsförbund, MSV	Vattenkemi och växtplankton, sötvatten	34	Sommen Väst
Sommen	SRK, Motala Ströms Vattenvårdsförbund, MSV	Bottenfauna, sötvatten	34	Sommen Väst
Sommen	SRK, Motala Ströms Vattenvårdsförbund, MSV	Metaller och organiska miljögifter i fisk, <2006	34	Sommen Väst
Sommen	SRK, Motala Ströms Vattenvårdsförbund, MSV	Metaller och organiska miljögifter i fisk	34	Sommen Väst
Sommen	SRK, Motala Ströms Vattenvårdsförbund, MSV	Metaller i sediment	34	Sommen Väst
Sommen	SCR av miljögifter i Östergötland	Vattenkemi i sjöar		
Sommen, västra bäckenet	SRK, Motala Ströms Vattenvårdsförbund, MSV	Bottenfauna, sötvatten	Bf12	Sommen, västra bäckenet
Sommen Nordväst	SRK, Motala Ströms Vattenvårdsförbund, MSV	Vattenkemi och växtplankton, sötvatten	36	Sommen Nordväst
Sommen Nordväst	SRK, Motala Ströms Vattenvårdsförbund, MSV	Metaller i sediment	36	Sommen Nordväst
Sommen, östra bäckenet	SRK, Motala Ströms Vattenvårdsförbund, MSV	Vattenkemi och växtplankton, sötvatten	Bo01/Sed02	Sommen

Sommen, östra bäckenet	SRK, Motala Ströms Vattenvårdsförbund, MSV	Bottenfauna, sötvatten	Bo01/Sed02	Sommen
Sommen, östra bäckenet	SRK, Motala Ströms Vattenvårdsförbund, MSV	Metaller i sediment	Bo01/Sed02	Sommen
Hättebaden	Övervakning enligt badvattendirektiv 2006/77/Eg	Kemisk-fysikalisk undersökning	SE0910687000000861	Hättebaden
Hättebaden	Övervakning enligt badvattendirektiv 2006/77/Eg	Mikrobiologisk undersökning	SE0910687000000861	Hättebaden
Sommens badplats	Övervakning enligt badvattendirektiv 2006/77/Eg	Kemisk-fysikalisk undersökning	SE0910687000000862	Sommens badplats
Sommens badplats	Övervakning enligt badvattendirektiv 2006/77/Eg	Mikrobiologisk undersökning	SE0910687000000862	Sommens badplats
Sommen	NMÖ, Sjöar omdrevsstationer	Omdrevssjöar vattenkemi	644727-145497	Sommen
Scoutvik	RVK, Råvattenkontroll, urval för vattendirektivsövervakning	Ytvattenkemi, råvatten	3712	Scoutvik
Sommen-Östra (Aspenäs udde)	Övrig övervakning, Fisk i sjöar, Östergötland	Fisk i sjöar		Aspenäs udde
Sommen-Östra (Mossön)	Övrig övervakning, Fisk i sjöar, Östergötland	Fisk i sjöar		Mossön
Sommen-Östra (Norra Vifjärden)	Övrig övervakning, Fisk i sjöar, Östergötland	Fisk i sjöar		Norra Vifjärden
Sommen-Västra (Torpasjön)	Övrig övervakning, Fisk i sjöar, Östergötland	Fisk i sjöar		Torpasjön
Sommen-Västra (Storön)	Övrig övervakning, Fisk i sjöar, Östergötland	Fisk i sjöar		Storön
Sommen-Västra (Boxholmsfjärden)	Övrig övervakning, Fisk i sjöar, Östergötland	Fisk i sjöar		Boxholmsfjärden

Skyddade områden

Område	EUID	Områdestyp
Hättebaden	SE0910687000000861	Badvatten
Sommens badplats	SE0910687000000862	Badvatten

Typtillhörighet

Värde	
Typindelning/Typtilhörighet ?	
Vattentyp - Sjö	----
Limnisk vattentypsregion	
Medeldjup (m)	
Alkalinitet (mekv/l)	
Humus (mg Pt/l)	

Badplatser (Webtjänst)

Informationen har kunnat bli möjlig tack vare Havs- och Vattenmyndigheten, Folkhälsomyndigheten och Sveriges kommuner. Dessa hjälps åt att samla in vattenprover och annan information från badplatser runt om i landet. OBS! Endast EU-bad visas. Läs mer om klassificeringen och EU-bad hos Havs- och Vattenmyndigheten Källa: <https://badplatsen.havochvatten.se/badplatsen/karta/>

Namn på badplats	Senaste klassificering	År senaste klassificering	Länk till Badplatsen
Hättebaden	Bra kvalitet	2022	Visa mer information om badplatsen
Sommens badplats	Utmärkt kvalitet	2022	Visa mer information om badplatsen

Vatten som ingår i förekomsten

Dessa rinnsträckor och vattenytor ingår i SMHI:s Hydrologiska nätverk som bygger på översiktskartan (1:250 000) som är byggstenar till att skapa vattenförekomster för sjöar och vattendrag. Den hydrologiska ordningen visar vilken ordning rinnsträckorna och vattenytorna ligger i förekomsten från nedströms och uppåt.

Ordning	RSTID/VYID	VName / RName	Name	Linjekod/Ytkod
	643150-146428		Sommen	Sjöar

Vattenversion

Detta objekt har existerat i följande versioner

Version

Ytvatten innan versionshantering
SVAR_2010_1

Datum

2011-05-09 12:09
2011-10-17 12:07

Cykel

Förvaltningscykel 1 (2004 - 2009)

Vattentyp

Vattenförekomst under förändring

Kontakta Länsstyrelsen i Östergötland

E-post enheten.for.vatten.ostergotland@lansstyrelsen.se

Hemsida

<http://www.lansstyrelsen.se/ostergotland/Sv/miljo-och-klimat/vatten-och-vattenanvandning/vi-jobbar-med/vattendirektivet/Pages/index.aspx>